

[Undervisningsministeren.]

vel neppe benægte —, at en Sprogundervisning i visse Tilfælde helst maa gives netop i det Sprog, der undervises i. Den ærede Forespørger vil dog vel i og for sig ikke modsætte sig det, hvis Pædagoger hævder, at Undervisningen i Dansk foregaar bedst paa Dansk; men saa foreligger der et Brud paa et rent teoretisk opstillet Princip eller Dogme om, at Undervisningsproget udelukkende skal være Færøsk. Man kan derfor ikke afgøre denne Sag — deri har den ærede sidste Taler ogsaa efter min Mening Ret — rent teoretisk, man maa se historisk og praktisk paa den, og jeg tror, at en virkelig Reform, en virkelig Udvikling af den færøske Folkeskole vilde være et meget væsentligt Led i Bestræbelserne for dens Løsning.

Derfor gør det mig ondt, at ingen af de to Talere med Varme har sluttet sig til denne Tanke. Jeg tror, at denne Tanke og disse Bestræbelser vil vokse sig stærkere og stærkere oppe paa Færøerne, i den færøske Befolkning, og jeg vilde anse det for meget ønskeligt, som jeg sagde, og som jeg slutter med at gentage, at den bitre Strid mellem to Partier paa Færøerne, hvorunder man efter min Mening til Tider fra begge Sider har stillet Modsætningerne alt for teoretisk, alt for principielt op, maatte blive afløst at en god Kappelstrid om at forbedre den færøske Folkeskole og at ofre de Midler, som er nødvendige dertil. Det har jeg som Undervisningsminister en meget stor Interesse i, for jeg er Undervisningsminister ikke blot for det øvrige Danmark, men ogsaa for Færøerne og Færøernes Befolkning. Det er et afgørende Spørgsmaal at faa Folkeskolen forbedret, lige saa afgørende som Spørgsmaalet om Undervisningsproget, og en Lønning af dette vil være et Led i Bestræbelserne for at komme til den Løsning af Spørgsmaalet om Undervisningsproget, som er den rette, som giver det rigtige Undervisningsprog, men ogsaa giver Mulighed for at naa det Maal, som ikke mindst den ærede Forespørgers eget Parti har fremhævet: Færingerne maa kunne Dansk, det er en Nødvendighed for dem, hvis de ikke skal blive aandeligt isolerede.

Effersøe: Jeg har faaet det Indtryk — maaske er det urigtigt —, at det har været den højtærede Minister magtpaaliggende at fremhæve en Modsætning imellem ham og mig, men naar den højtærede Minister mener, at jeg ikke ligesom han er en Ven af en god, en grundig Forbedring af

den færøske Folkeskole, da tager han aldeles fejl. At jeg der indskyder den Bemærkning: Hvor skal vi faa Pengene fra? er dog ganske naturligt; det viser ingenlunde, at jeg ikke ønsker Skolen reformeret. Paa Færøerne er der ikke paa nogen Maade Tale om Klasseinteresser i den Henseende, og det er der heller ikke for mit Vedkommende, naar jeg tænker paa det rent saglige: Hvor skal Pengene dog komme fra? Kan den højtærede Minister skaffe Pengene, kan han paa vise Pengene, ja, saa er jeg Manden, der skal være ved hans Side og støtte ham alt, hvad jeg kan. Jeg vil for Resten i denne Sammenhæng henvise den højtærede Minister til en Skrivelse om en Forbedring af den færøske Folkeskole, som jeg i sin Tid har indsendt til Undervisningsministeriet — hvis Ministeren ikke kender den, skal jeg ved Lejlighed give nærmere Oplysning om, hvad det drejer sig om —, men denne Skrivelse er der ikke blevet taget noget som helst Hensyn til. Jeg ønsker, at Ministeren maa have Tid til at overveje, men jeg ønsker ogsaa, at han saa maa komme til et bestemt Resultat, en klar Afgørelse, ikke noget i Retning af lidt til den ene Side og lidt til den anden Side. Hvorledes Udviklingen vil blive paa Færøerne og for Resten ogsaa i andre Lande, om den med Hensyn til det sproglige vil gaa mere i Retning af Splitelse eller mere i Retning af Understregning og Brug af Rigssproget, det er en Sag, som jeg selvfølgelig ikke skal drøfte her, men jeg tror, at det er noget, som den højtærede Minister ikke kan forudsige noget som helst om; Tiderne skifter.

Formanden: Den ærede Forespørger har Ordet. Jeg anmoder om, at den ærede Taler vil undgaa Gentagelser, for at man kan tilendebringe Forespørgselen i Dag.

Forespørgeren (Patursson): Angaaende de Udtalelser, der er faldet fra det ærede 6te tingvalgte Medlem (Effersøe), skal jeg nu for tredie og sidste Gang gøre opmærksom paa, at jeg ikke finder Anledning til at diskutere Lagtingsager med det ærede Medlem her i det høje Ting. Færøerne har ifølge Grundloven og Valgloven kun een Repræsentant i Landstinget. Denne Repræsentant blev valgt med lovligt Flertal paa Lagtinget den 23. August 1928, og Mandatet tilfaldt det Medlem, der i Øjeblikket har den Ære at staa paa dette høje Tings Talerstol.

Formanden: Jeg gør den ærede Forespørger opmærksom paa, at alle Med-